

Data på ulike veier

Selvkjørende og automatiserte biler, båter og andre fartøy kan gi positive samfunnseffekter som redusert utslipp, sikrere og mer effektiv transport og logistikk. Det åpner også for nye lønnsomme forretningsmodeller

Lastebiler fra Enride - en del av MODI-prosjektet

Geografiske data er helt grunnleggende for automatisert transport. Samferdselsdata kombinert med posisjonstjenester og høyde- og dybdedata er grunnlaget for å utvikle intelligente og automatiserte transportsystemer både langs kysten og på veien. Teknologi og geodata kan sammen bidra til å understøtte det grønne skiftet, og sikre trygg og effektiv automatisert transport.

Bedre trafikkflyt på veien

Hvert år samles enorme mengder samferdselsdata i Norge, eksempelvis laserdata langs 67 000 kilometer vei. Slike data kan brukes til å bedre trafikkflyt og trafiksikkerhet, koordinere veiarbeid, og utarbeide transportløsninger, navigasjonssystemer og arealplaner. Byer som benytter sanntidsdata fra reisende i trafikkplanlegging og løpende trafikkstyring, opplever store effektiviseringsgevinster. Sanntidsinformasjon kan styre lyskryss, og slik bidra til å redusere bilkøer. En kø-reduksjon på 18 % i Oslo ville spart utslipp av 4500 tonn CO2 hvert år og fritid verdt 400 millioner kroner.

Deling gjennom fellesløsninger

Å koble samferdselsdata i den nasjonale geografiske infrastrukturen, åpner for å modernisere samferdselssektoren og gjøre Norge «datamessig» klar for selvkjørende fartøy. En kobling av høydmodell, oppdaterte punktskydata og veidata kombinert med adresser, veinavn og adkomstpunkt, kan gi et helhetsbilde av veien og omgivelser under ett, og bidrar til mer helhetlig planlegging av infrastruktur.

Å sammenstille høydmodellen med havnedata, dybdedata, strøm, vannstand, varsler og data i sanntid, kan tilrettelegge for mer effektiv logistikk og skipsfart, og understøtte e-navigasjon og automatiserte fartøy til sjøs.

Det banebrytende MODI-prosjektet har mål om å introdusere høyautomatiserte godsbiler, pilotert på transportkorridoren Nederland–Norge. Prosjektet skal se på regulatoriske utfordringer og krav til infrastruktur på offentlig vei, og gi detaljerte forretningsmodeller for logistikksektoren som kan bidra til økt konkurransekraft for norske aktører. ITS Norway er prosjektkoordinator, og Kartverket deltar. Nederland, Tyskland, Danmark, Sverige og Norge er blant de europeiske landene som forventes å være de første til å implementere helautomatiske kjøretøy.

Robuste fellesløsninger for geodata, som ivaretar forvaltning og formidling av dybdedata, samt gode koblinger mellom sjø- og landbaserte data, er nødvendig for å tilrettelegge for flere transportmåter som inngår i en transportkjede.

Digital infrastruktur i norske havner

Fellesløsningene for geodata er grunnlaget for digitaliseringsprosjektet om å etablere en digital havneinfrastruktur for alle norske havner. Havnedata og andre relevante geodata hentet fra fellesløsningene, brukes for å utvikle digitale tvillinger, tilby bedre tjenester, selvbetjening og datadrevne havner, og legge til rette for fremtidige autonome havneoperasjoner. På sikt skal prosjektet bidra til å effektivisere logistikk og havneoperasjoner, og slik redusere liggetid og ventetid. Det gir besparelser for rederier, havner, klima og miljø.